

Nr 73.

Ankom till Riksdagens kansli den 4 april 1911 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande af lägenheter från förra kvartermästarbostället Häggestad nr 2 Norrgård i Östergötlands län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 17 sistlidna februari aflåten till jordbruksutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition, nr 111, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att fyra till förra kvartermästarbostället 1 mantal Häggestad nr 2 Norrgård jämte Häggestad nr 3, två utjordar, i Heda socken af Östergötlands län hörande, med litt. a, b, c och d betecknade lägenheter må med i statsrådsprotokollet närmare angifna områden hvar för sig, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, upplåtas från ifrågavarande kronoegendom med förbehåll om rätt till utfartsväg för lägenheten litt. a öfver lägenheten litt. b och för dessa bägge lägenheter samt lägenheten litt. c öfver lägenheten litt. d.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Vid en den 8 september 1908 hållen arrendeuppskattning å förra kvartermästarbostället 1 mantal Häggestad nr 2 Norrgård jämte Hägge-

stad nr 3, två utjordar, i Heda socken af Östergötlands län för förnyad utarrendering från den 14 mars 1911 af nämnda egendom, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning från egendomen af vissa områden.

I underdånig skrifvelse den 2 december 1910 har nu domänstyrelsen underställt detta ärende Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet vid nyssnämnda uppskattningsförrättning jämte två därtill under år 1910 gjorda tillägg äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Joh. Er. Linder år 1908 öfver egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifningar samt ett af t. f. förste landtmätaren J. F. Hæffner—Flodman den 5 oktober 1910 efter uppskattningsmännens anvisningar uppgjort förslag till uppdelande af egendomen. Domänstyrelsen har tillika meddelat, att styrelsen föranstaltat om skötsel och vård af egendomen under ytterligare ett år eller således till den 14 mars 1912.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 0,5 mil från Ödeshögs järnvägsstation och 3 mil från Vadstena, har sina ägor fördelade i tre skiften med en sammanlagd areal af 52 hektar 58,4 ar.

De bägge ofvannämnda utjordarna hafva enligt inom landtmästerstyrelsen verkställd utredning fördelats vid Häggestad by öfvergången laga skifte efter stångtal på hela skifteslaget.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, bland annat, att egendomens sydvästra skifte, som är obebyggdt, måtte, då härstädes finnes flera verkliga spekulanter på egna hem, försäljas fördeladt i fyra lägenheter. Då ägofiguren nr 95 å kartan vore den enda plats, hvarå vatten kunde erhållas, har uppdelningen ansetts böra ske så, att en lägenhet bildades af det med litt. a å kartan betecknade området, omfattande ägofiguren å kartan nr 96 och delar af ägofigurerna nr 94 och 95 med en areal af tillhoppa 2 hektar, däraf 1 hektar 84,5 ar åker och 15,5 ar äng, en af det med litt. b å kartan betecknade området, omfattande delar af ägofigurerna nr 94 och 95 med en areal af sammanlagdt 2 hektar 3,9 ar, däraf 1 hektar 97,5 ar åker och 6,4 ar äng, en af det med litt. c å kartan betecknade området, omfattande delar af ägofigurerna nr 94 och 95 med en areal af tillhoppa 1 hektar 55,3 ar, däraf 1 hektar 42,5 ar åker och 12,8 ar äng och en af det med litt. d å kartan betecknade området, omfattande ägofiguren nr 92 med en areal af 62,8 ar åker.

Därjämte har föreslagits, att såsom för dessa lägenheter samfällda vägar måtte afsättas, på sätt å kartan angifvits, återstående delar

af ägofiguren nr 94 om 16,1 ar samt den med nr 93 betecknade vägen om 3,5 ar. Det å skiftet belägna grustaget, eller ägofiguren nr 90, äfvensom den skiftet angränsande vägen, eller del af figuren nr 91, ingå ej i försäljningen, då dessa ägofigurer äro undantagna för Häggestad bys samfällda behof.

Nämnda fyra lägenheter hafva åsatts följande saluvärden, nämligen litt. a 720 kronor, litt. b 815 kronor, litt. c 620 kronor och litt. d 315 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarat sig icke hafva något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Domänstyrelsen har ej haft annat att erinra i anledning af förslaget till upplåtande af ifrågavarande fyra lägenheter, än att det syntes styrelsen lämpligare, att de för dessa lägenheters samfällda behof föreslagna vägarna fördelades på intilliggande lägenheter med förbehållen servitutsrätt till deras begagnande för öfriga lägenheter. Den med nr 93 betecknade vägen syntes sålunda böra tilläggas lägenheten litt. d och af den af ägofiguren nr 94 å kartan utlagda vägen syntes den del, som löpte parallellt med och inom området för lägenheten litt. b och som innehölle 11,91 ar, böra tilläggas denna lägenhet och den del af vägen, som vore belägen mellan områdena för lägenheterna litt. d och c och hvilken innehölle 4,19 ar, den sistberörda lägenheten.

För egen del har jag icke något att erinra emot det föreslagna upplåtandet af berörda fyra lägenheter och biträder jag i fråga om lägenheternas områden den af domänstyrelsen föreslagna fördelningen af vägarna dem emellan. Detta uppdelande af vägarna inverkar icke på lägenheternas saluvärde.»

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 4 april 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.